

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/110/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618200693
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martina Trnavská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3618200693.2

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Martiny Trnavskej a sudkýň JUDr. Ľubice Bajzovej a JUDr. Aleny Záhumenskej v spore žalobcu Z., proti žalovanému B., o určenie vlastníckeho práva, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske zo dňa 13. októbra 2020, č. k. 6C/28/2018-95, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu výroku I. **p o t v r d z u j e .**

Uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu výroku II. o trovách konania **z r u š u j e** a vec v tomto rozsahu **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením zo dňa 13. októbra 2020, č. k. 6C/28/2018-95 súd prvej inštancie výrokom I. vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a konanie zastavil. Výrokom II. rozhodol, že žalovaný má nárok proti žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vo výške, o ktorej rozhodne súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobou podanou dňa 24.04.2018 sa žalobca domáha určenia, že je vlastníkom finančných prostriedkov vo výške 19.475,68 eur, ktoré sú v úschove Okresného súdu Partizánske sp.zn. 3Tp/23/2017. V danej veci ide o občianskoprávny spor s cudzím prvkom, preto je potrebné v prvom rade skúmať, či je daná právomoc súdov Slovenskej republiky prejednať a rozhodnúť daný spor. Uviedol, že už skôr uznesením zo dňa 19.10.2018, č.k. 6C/28/2018-18 vyhlásil, že nemá právomoc vo veci konať a konanie zastavil. Rozhodol tak z dôvodu, že žalovaný je zahraničná právnická osoba so sídlom vo R. T.. Na konanie majú preto v súlade s nariadením č. 1215/2012 (Brusel I. bis) právomoc súdy R. T.. Krajský súd v Trenčíne uznesením zo dňa 29.08.2019, č.k. 27Co/136/2018-75 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu, že súd prvej inštancie rozhodol predčasne, keď neaplikoval správne čl. 28 bod 1 nariadenia. Viazaný rozhodnutím odvolacieho súdu súd prvej inštancie žalobu doručil dňa 25.11.2019 právnej zástupkyňi žalovaného. Žalovaný sa k žalobe nijako nevyjadril, konania sa po doručení žaloby žiadnym spôsobom nezúčastnil. Nakoľko obe strany sporu majú v zmysle čl. 63 bod 1 a 2 nariadenia č. 1215/2012 bydlisko v štátoch, ktoré sa pre účely aplikácie nariadenia považujú za členské štáty EÚ (na R. T. sa v súčasnosti vzťahuje prechodné obdobie podľa čl. 126 a čl. 127 Dohody o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z EÚ a EURATOM-u, počas ktorého sa aplikuje citované nariadenie bez ohľadu na vystúpenie z EÚ), na posúdenie právomoci bolo nevyhnutné aplikovať nariadenie Brusel I. bis, ktoré má v zmysle čl. 7 ods. 2 Ústavy SR prednosť pred zákonmi SR. Podľa všeobecných ustanovení o právomoci, t.j. podľa čl. 4 bod 1, čl. 5 bod 1 nariadenia č. 1215/2012 je daná na konanie právomoc súdu toho členského štátu, na ktorého území má bydlisko osoba, proti ktorej žaloba smeruje (t.j. právomoc podľa bydliska žalovaného), ak nie je v nariadení uvedené inak. Ustanovenie čl. 5 bod 1 nariadenie č. 1215/2012 určuje výnimku, podľa ktorej možno osoby s bydliskom na území členského štátu žalovať aj na súdoch iného členského štátu, ale len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly, ktoré upravujú: oddiel II - osobitná právomoc, oddiel III - právomoc vo veciach

poistenia, oddiel IV- právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv, oddiel V - právomoc vo veciach individuálnych pracovných zmlúv, oddiel VI - výlučnú právomoc, oddiel VII - voľbu právomoci. Ani jedno z týchto ustanovení sa na danú vec nevzťahuje, preto právomoc súdu Slovenskej republiky nie je možné určiť podľa ustanovení týchto oddielov (oddielov II až VII), teda treba aplikovať všeobecné ustanovenia o právomoci, a to čl. 4 bod 1 nariadenia a určiť právomoc súdu toho členského štátu, v ktorom má žalovaný bydlisko (sídlo). V danom prípade má žalovaný, ktorý je zahraničnou právnickou osobou so sídlom v A., bydlisko v A., a nie je daná právomoc slovenských súdov na prejednanie a rozhodnutie daného sporu. Súd prvej inštancie sa osobitne zaoberal tvrdeniami žalobcu v odvolaní, najmä námietkou, že právomoc je potrebné posúdiť podľa článku 7 ods. 2 alebo ods. 3 nariadenia Brusel I. bis. Túto námietku súd posúdil ako nedôvodnú. Predmetom konania tak, ako ho určil žalobca svojou žalobou, totiž nie je ani mimozmluvná zodpovednosť, ani nárok na náhradu škody alebo navrátenie do pôvodného stavu. Predmetom konania je určenie vecného práva. To, čo je predmetom konania, určuje v sporovom konaní výlučne žalobca vo svojej žalobe. Ten sa nedomáha žalobou určenia zodpovednosti žalovaného, respektíve plnenia z titulu jeho zodpovednosti (nedomáha sa plnenia vôbec, domáha sa určenia právnej skutočnosti - vlastníckeho práva). Na aplikáciu čl. 7 ods. 2 nariadenia Brusel I. bis teda dôvod nie je. Rovnako tak nie je dôvod ani na aplikáciu čl. 7 ods. 3 nariadenia Brusel I. bis, pretože žalobca sa nedomáha ani nároku na náhradu škody (nežiada od žalovaného peňažné plnenie, žiada len určenie vlastníctva, napokon ani netvrdí, že by mu žalovaný mal spôsobiť škodu). Takisto sa nedomáha ani navrátenia do pôvodného stavu (napríklad vydania veci /domáha sa len určenia vlastníckeho práva/). Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca sa v tomto konaní nedomáha náhrady škody. Jeho tvrdenie o nedostatku väzby R. T. k nároku na náhradu škody je teda v tomto spore irelevantné. Právomoc napokon nebolo možné založiť ani na čl. 26 ods. 1 nariadenia Brusel I. bis. Žalovaný sa totiž po doručení žaloby konania nezúčastnil. Z uvedených dôvodov dospel k záveru, že nemá právomoc na konanie a preto je potrebné konanie podľa § 9 C.s.p. zastaviť. K argumentom žalobcu, že bol v trestnom konaní upozornený, že si má nárok na zaistené peňažné prostriedky uplatniť v civilnom procese, súd prvej inštancie uviedol, že toto upozornenie nezakladá právomoc tunajšieho súdu na konanie o podanej žalobe. Nedostatok právomoci slovenského súdu nebráni žalobcovi domáhať sa rovnakých práv na súde toho štátu, ktorý právomoc má, prípadne mu nebráni podať ani iný typ žaloby alebo návrhu na začatie konania, pri ktorom by prípadne mohli mať právomoc na konanie slovenské súdy. Súd dal žalobcovi do pozornosti ustanovenie § 333 až § 359 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), osobitne § 359 CMP, konanie o vydanie veci z úschovy. Vo veci aplikoval § 9 a § 161 ods. 1 C.s.p. a čl. 4 bod 1, čl. 5 bod 1, čl. 7 bod 2 a 3, čl. 26 ods. 1, čl. 28 bod 1 a čl. 63 bod 1 a 2 nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.

2. Proti tomuto uzneseniu podal žalobca včas odvolanie. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že vyhovie žalobe a určí, že je vlastníkom finančných prostriedkov vo výške 19.475,68 eur, ktoré sú v úschove súdu Okresného súdu Partizánske č.k. 3Tp/23/2017, alebo alternatívne, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo alternatívne postúpi vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí. Je toho názoru, že v tomto konkrétnom prípade je potrebné posudzovať právomoc súdu konať vo veci podľa článku 7 ods. 2 alebo ods. 3 nariadenia č. 1215/2012. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva k peniazom, ktoré pochádzajú z trestnej činnosti a pre žalobcu je strata peňazí škodou. Medzi žalobcom a žalovaným nie je žiadny zmluvný vzťah, žalobca je poškodeným a žalovaný je osobou, ktorá (podľa žalobcu) neoprávnené zadržáva peniaze, resp. uplatňuje si nárok na tieto peniaze, hoci bolo v trestnom konaní preukázané, že tieto peniaze boli odcudzené z účtov patriacich žalobcovi a tieto peniaze pochádzajú z majetku žalobcu. Okrem právomoci podľa článku 7 ods. 2 nariadenia č. 1215/2012 existuje taktiež aj ďalší dôvod založenia právomoci a to podľa článku 7 ods. 3 nariadenia č. 1215/2012. Konanie pred súdom v trestnej veci sa síce nevedlo, ale trestné konanie bolo začaté a neskôr bolo prerušené vyšetrovateľom uznesením zo dňa 19.05.2017 z dôvodu, že sa nepodarilo zistiť skutočnosť oprávňujúcu vykonať trestné stíhanie proti určitej osobe. Ak by trestné konanie dospelo do štádia konania pred súdom, bolo by v tomto prípade možné rozhodnúť aj o náhrade škody, právomoc je preto možné založiť analogicky aj na článku 7 ods. 3. nariadenia č. 1215/2012. R. T. nie je štátom, ku ktorému by nárok žalobcu na náhradu škody mal akúkoľvek väzbu (okrem sídla žalovaného), preto ani z hľadiska hospodárnosti konania nie je žiadny dôvod, aby konanie vo veci viedli súdy vo R. T. s ohľadom aj na vedenie dokazovania. Žalobca tiež nesúhlasí s rozhodnutím vo výroku II. uznesenia, ktorým súd priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Právny zástupca žalovaného nie je advokátom v zmysle § 2 a nasl. č. 586/2003 Z. z. zákona o advokácii, platného na území SR, nakoľko

ku dňu uplatnenia náhrady trov konania nebol preukázaný zápis v Slovenskej advokátskej komore. Je advokátom zapísaným v Českej komore advokátov. Žalovaný by mal nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia len v prípade, ak by jeho právny zástupca mal postavenie európskeho hosťujúceho advokáta alebo usadeného. Na priznanie trov právneho zastúpenia českému advokátovi nie je právny dôvod.

3. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

4. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v medziach daných podľa §§ 379 a 380 Civilného sporového poriadku zákona č. 160/2015 Z.z., (ďalej len C.s.p.) bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 C.s.p. a uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu výroku I. podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

5. Na základe preskúmania uznesenia odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dospel k správny záverom a otázku právomoci slovenského súdu správne právne posúdil. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje s posúdením procesnej podmienky v odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie a podľa § 387 ods. 2 C.s.p. na toto odôvodnenie v plnom rozsahu poukazuje.

6. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie sa už v odôvodnení uznesenia náležitým spôsobom vypořiadal so všetkými rozhodnými dôvodmi podaného odvolania, ktoré dôvody odvolateľ prezentoval už počas konania pred súdom prvej inštancie.

7. Vzhľadom na skutočnosť, že stranou sporu (žalovaným) je zahraničná právnická osoba so sídlom vo R. T., v danej veci ide o spor s cudzím (medzinárodným) prvkom, a preto bolo potrebné, aby súd prvej inštancie ex offo preskúmal, či spor patrí do jeho právomoci.

8. Právomoc je jednou z procesných podmienok (§ 161 C.s.p.), ktorej existenciu súd skúma z úradnej povinnosti kedykoľvek počas konania. Nedostatok právomoci súdu prejednať a rozhodnúť konkrétny spor alebo vec je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, ktorý kedykoľvek počas konania vedie k zastaveniu konania (§ 9 a § 10 C.s.p.).

9. Súd prvej inštancie pri skúmaní právomoci správne aplikoval nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 1215/2012 (Brusel I. bis) o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „nariadenie č. 1215/2012“) v spojení s Dohodou o vystúpení Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska z EÚ a EURATOM-u.

10. Podľa uvedeného nariadenia (čl.4) všeobecným kritériom na určenie (tzv. hraničným určovateľom), do právomoci súdu ktorého členského štátu patrí prejednanie veci a rozhodnutie o nej, je bydlisko žalovaného (bez ohľadu na štátne občianstvo žalovaného), pričom pokiaľ je žalovaným obchodná spoločnosť alebo iná právnická osoba alebo združenie fyzických alebo právnických osôb, na účely tohto nariadenia má bydlisko v mieste, kde má a/ registrované sídlo alebo b/ ústrednú správu alebo c/ hlavnú prevádzkareň. Na účely R. T. a P. sa pod „registrovaným sídlom“ rozumie „registered office“, alebo pri jeho absencii „place of incorporation“ (miesto nadobudnutia právnej subjektivity), alebo pri jeho absencii miesto, podľa ktorého právneho poriadku došlo k „formation“ (zriadeniu).

11. Osobitná právomoc zakotvuje právo v určitých, nariadením vymenovaných prípadoch, žalovať osobu s bydliskom na území jedného členského štátu v druhom členskom štáte. Možno ju chápať ako alternatívu k všeobecnému pravidlu určenia právomoci, pričom rozhodnutie, ktoré pravidlo žalobca použije, závisí výlučne na jeho vôli, keďže mu nariadenie priznáva právo výberu. Keďže však ide o výnimku zo všeobecného pravidla, musí byť vykladaná reštriktívne. A môže byť v konkrétnom prípade použitá len, ak je pre strany predvídateľná.

12. V tejto súvislosti práve z dôvodu extenzívneho výkladu odvolací súd nesúhlasí s názorom odvolateľa o aplikovateľnosti osobitnej právomoci podľa čl. 7 ods. 2 a 3 nariadenia č. 1215/2012 upravujúceho výnimku zo všeobecnej právomoci vo veciach nárokov z mimozmluvnej zodpovednosti a vo veciach nárokov na náhradu škody alebo navrátenie do pôvodného stavu v súvislosti s trestným činom.

13. Žalobca svoju žalobnú argumentáciu postavil a svoju žalobnú žiadosť sformuloval ako určovaciu (deklaratórnu) žalobu, ktorej cieľom je potvrdenie jeho vecného práva, a to vlastníckeho práva k označeným finančným prostriedkom.

14. Nejde teda o žalobu o náhradu škody alebo žalobu o uvedenie do pôvodného stavu predpokladanú čl. 7 ods. 3 nariadenia č. 1215/2012, takto žalobná argumentácia ani žalobná žiadosť nestojí. Zároveň nie je splnená ani ďalšia kumulatívna podmienka podľa čl. 7 ods. 3, že musí ísť o žalobu v súvislosti s trestným činom, pretože žalobca netvrdí, že mu žalovaný spôsobil škodu svojím protiprávnym konaním, ktoré je trestným činom.

15. Žalobca podanou sformulovanou žalobou nežiada súd ani priznať mu plnenie zo záväzku žalovaného z mimozmluvnej (kvázi deliktualnej) zodpovednosti (napr. z bezdôvodného obohatenia) teda nejde o vec nároku z mimozmluvnej zodpovednosti, ako predpokladá čl. 7 ods. 2 nariadenia č. 1215/2012.

16. Keďže nejde ani o jeden z prípadov výnimky zo všeobecnej právomoci v zmysle čl. 5 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, ktorú je potrebné vykladať reštriktívne, ani nedošlo k voľbe právomoci slovenského súdu či už výslovnej alebo implicitnej (čl. 26 ods. 1 nariadenia, ktorý nedostatok súd prvej inštancie po zrušení skoršieho uznesenia a vrátaní veci na základe pokynu odvolacieho súdu odstránil), je potrebné uplatniť všeobecné kritérium určenia právomoci upravené v čl. 4 nariadenia č. 1215/2012, a tým je bydlisko žalovaného, ktorým je podľa čl. 63 nariadenia predovšetkým registrované sídlo žalovaného. Žalovaný ako právnická osoba má preukázateľne registrované sídlo vo forme registered office address v J., teda mimo územia Slovenskej republiky, a zároveň nebolo zistené, že by žalovaný mal ústrednú správu alebo hlavnú prevádzkareň na území Slovenskej republiky, preto podľa nariadenia č. 1215/2012 spor nepatrí do právomoci slovenského súdu.

17. Ak súd zistí, že nie je daná jeho právomoc na prejednanie a rozhodnutie veci s medzinárodným prvkom, konanie zastaví podľa ustanovenia § 9 a § 161 ods. 2 C.s.p. Nemôže vec postúpiť súdu iného štátu; iba v odôvodnení svojho rozhodnutia poučí účastníkov (strany sporu) o tom, že sa s návrhom (žalobou) môžu obrátiť na príslušný úrad v cudzine (R 26/1987).

18. Súd prvej inštancie postupoval správne, keď podľa čl. 28 nariadenia č. 1215/2012 vyhlásil nedostatok svojej právomoci a podľa § 9 C.s.p., ako aj podľa § 161 ods. 2 C.s.p., konanie zastavil.

19. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

20. Odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, a preto uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu výroku I. ako vecne správne podľa citovaného ustanovenia potvrdil.

21. Žalobca napadol odvolaním aj výrok II. o trovách konania z dôvodu priznaných trov právneho zastúpenia zahraničnému (českému) advokátovi žalovaného, hoci sa v zmysle výpisu na stránke www.sak.sk nenachádza a nie je zapísaný ani ako usadený či hosťujúci euroadvokát.

22. Odvolací súd zistil, že vo vyjadrení zo dňa 01.08.2019, ktoré bolo žalobcovi doručené spolu s napadnutým uznesením, česká advokátka žalovaného uviedla, že má uzatvorenú zmluvu o spolupráci s advokátom zapísaným do zoznamu advokátov Slovenskej republiky D.. H. a že právne poradenstvo poskytuje na území Slovenskej republiky len príležitostne. Žiadala o doručovanie písomností k rukám D.. H..

23. Z uvedeného tvrdenia advokátky o príležitostnom poskytovaní právnych služieb na území Slovenskej republiky možno dovodiť, že advokátka žalovaného má na účely zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii (§ 30) postavenie hosťujúceho euroadvokáta, ktorý je oprávnený poskytovať právne služby za tých istých podmienok ako slovenský advokát.

24. Slovenská advokátska komora nevedie zoznam hosťujúcich euroadvokátov, nakoľko v zmysle platných ustanovení zákona o advokácii poskytujú právne služby na území Slovenskej republiky dočasne a príležitostne.

25. Podľa § 35 zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii hosťujúci euroadvokát je povinný na požiadanie súdu preukázať svoje oprávnenie vykonávať advokáciu v štáte registrácie a svoje poistenie zo zodpovednosti za škodu, ktorá by mohla vzniknúť v súvislosti s poskytovaním právnych služieb na území Slovenskej republiky; inak nie je oprávnený poskytovať právne služby na území Slovenskej republiky.

26. Tieto doklady od advokátky žalovaného súd prvej inštancie nežiadal, nemal tak nepochybne preukázané oprávnenie advokátky poskytovať právne služby na území Slovenskej republiky, čím je daná dôvodnosť odvolacej námietky žalobcu.

27. Odvolací súd preto podľa § 389 ods. 1 písm. c) C.s.p. zrušil uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu výroku II. o trovách konania a vec mu v tomto rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

28. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie vyžiadať od advokátky žalovaného doklady osvedčujúce oprávnenie vykonávať advokáciu v štáte registrácie a svoje poistenie zo zodpovednosti za škodu v zmysle citovaného § 35, následne znovu rozhodnúť o trovách konania a svoje rozhodnutie riadne odôvodniť, pričom sa vporiada s námietkami strán.

29. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie aj o náhrade trov odvolacieho konania. (396 ods. 3 C.s.p.).

30. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu krajského súdu 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).